

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๘
วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. พลเอก อู๊ด เบื้องบน	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๓. นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๔. นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข	เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๕. พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๖. พลเอก พิรุณ แฝ้วพลสง	กรรมการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๗. ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๘. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๙. นางนรรัตน์ พิมเสน	กรรมการวิสามัญ
๑๐. นายปรกรณ์ นิลประพันธ์	กรรมการวิสามัญ
๑๑. พลอากาศเอก จิรวัฒน์ มุลศาสตร์	กรรมการวิสามัญ
๑๒. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	กรรมการวิสามัญ
๑๓. พลอากาศเอก ณรงค์ศักดิ์ สันขพงศ์	กรรมการวิสามัญ
๑๔. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	กรรมการวิสามัญ
๑๕. นายมนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด	กรรมการวิสามัญ
๑๖. ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล	กรรมการวิสามัญ
๑๗. พลเอก วิษณุ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	กรรมการวิสามัญ
๑๘. นายศรีศักดิ์ ว่องสงสาร	กรรมการวิสามัญ
๑๙. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการวิสามัญ
๒๐. นายสมพร เทพสิทธา	กรรมการวิสามัญ
๒๑. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	กรรมการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลามเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๒. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการวิสามัญ
๓. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	กรรมการวิสามัญ
๔. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการวิสามัญ

๕. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต
๖. พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์

กรรมการวิสามัญ
กรรมการวิสามัญ

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ คือ

- นางสาวสรญา โสภะเจริญวงศ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. นายวิชาญ อนงค์
๒. นายชูสิทธิ์ ลิขิตมันชัย
๓. นางสุธาทิพย์ ชคทานนท์
๔. นายสุรเดช สุขสุลาภ

ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง
และการออกเสียงประชามติ ๔
นิติกร
นิติกร
พนักงานการเลือกตั้ง

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. พลตรี เอกกมล สิ้นหน่ง
๒. นายธวัชชัย พันธุ์รัตน์
๓. ดาบตำรวจ สุเมธ แสงโพธิ์
๔. นายอุทัยรัตน์ ชัยประเสริฐ
๕. นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก พิรุณ แพ้วพลสง
ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
ผู้ติดตาม
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้ว ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธาน
คณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม
สรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ บุคคลภายนอกขออนุญาตเข้าร่วมประชุม คือ

๑.๑.๑ พลตรี เอกกมล สิ้นหน่ง	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก พิรุณ แพ้วพลสง
๑.๑.๒ นายธวัชชัย พันธุ์รัตน์	ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติ
นางสาวอรจิต สิงคาลวนิช
๑.๑.๓ ดาบตำรวจ สุเมธ แสงโพธิ์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑.๑.๔ นายอุทัยรัตน์ ชัยประเสริฐ	ผู้ติดตาม
สมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑.๑.๕ นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง	ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมอนุญาต

๑.๒ หน่วยงานที่คณะกรรมการธิการเชิญให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๑.๒.๑ สำนักงานศาลยุติธรรม

๑.๒.๑.๑ นายศุภกิจ แย้มประชา	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา
๑.๒.๑.๒ นายสมยศ วงษ์ดี	นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

๑.๒.๒ สำนักงานศาลปกครอง

๑.๒.๒.๑ นายประสาธ พงษ์สุวรรณ	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
๑.๒.๒.๒ นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
๑.๒.๒.๓ นายภาณุวัตร ทองชาติ	พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ

๑.๓ สมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติผู้แปรญัตติซึ่งมาชี้แจง คือ

๑.๓.๑ นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา

๑.๓.๒ พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวาร

๑.๓.๓ นายธานี อ่อนละเอียด

๑.๓.๔ นายสมชาย แสงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

๑.๓.๕ นางสาวรณีย์ สิริเวชชะพันธ์

๑.๓.๖ นายเจตน์ ศิรธรานนท์

อนึ่ง นายณรนิติ เศรษฐบุตร ขอไม่เข้าร่วมชี้แจง เนื่องจากคณะกรรมการธิการวิสามัญเห็นด้วยกับคำแปรญัตติและมีการแก้ไขแล้ว ปรากฏตามหนังสือเรื่อง การชี้แจงคำแปรญัตติเรียน ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑

๑.๔ เอกสารประกอบการพิจารณา (เพิ่มเติม) คือ

๑.๔.๑ ประเด็นศาลที่มีอำนาจรับคำร้อง พิจารณา และมีคำวินิจฉัยในคดีเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ปรากฏตามแผนผังในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

๑.๔.๒ โครงสร้างกระบวนการเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ตามคำแปรญัตติที่ ๕ และตามคำแปรญัตติที่ ๗

๑.๔.๓ ข้อสังเกตตามข้อเสนอของกรรมาธิการวิสามัญ ในประเด็นการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. พร้อมเอกสารประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑.๔.๔ ตารางการเปรียบเทียบบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรับรองบันทึกการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๒.๑ บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข

อนึ่ง กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า คำชี้แจงที่ปรากฏในบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑๕ บรรทัดที่ ๑ – ๕ นับจากบน มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับคำชี้แจงที่ปรากฏในบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑๒ บรรทัดที่ ๘ – ๑๐ นับจากบน เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ **ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญจึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมคำชี้แจงตามที่ปรากฏในบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒ ดังกล่าวให้สอดคล้องกัน เป็นดังนี้**

“กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบันไม่สามารถสมัครได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาประเภทสมัครรับเลือกตั้งได้ แต่ยังสามารถเป็นสมาชิกวุฒิสภาประเภทแต่งตั้งได้ เนื่องจากได้รับยกเว้นตามบทเฉพาะกาล เพราะรัฐธรรมนูญมิได้ห้ามไว้และมีได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐”

๒.๒ บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๗ วันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ประเด็นศาลที่มีอำนาจรับคำร้อง พิจารณา และมีคำวินิจฉัยในคดีเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

คณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า ตามที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีหนังสือศาลปกครองสูงสุดด่วนที่สุด ที่ ศป ๐๐๒๖/๔๕๒๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ เกี่ยวกับข้อสังเกตในมาตรา ๔๔

ว่าการยื่นคำร้องคัดค้านการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือก หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีลักษณะเป็นคดีปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เรื่องดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดนั้น ในการนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงได้เชิญผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมและผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง มาชี้แจงแสดงความเห็น สรุปได้ดังนี้

๓.๑.๑ คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม

ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า สำนักงานศาลยุติธรรมไม่ขัดข้องไม่ว่าจะ กำหนดให้การยื่นคำร้องคัดค้านการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๔๔ อยู่ในอำนาจของ ศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง อย่างไรก็ตาม สำนักงานศาลยุติธรรมขอชี้แจงกระบวนการจัดการ คดีลักษณะดังกล่าวหากอยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม โดยเปรียบเทียบจากคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ปรากฏว่า ศาลยุติธรรมได้ดำเนินการเกี่ยวกับคดีลักษณะดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดตั้งแผนกคดีเลือกตั้ง ในศาลฎีกา มีข้อกำหนด ระเบียบ คู่มือตุลาการ โดยศาลยุติธรรมได้พิจารณาคดีที่เป็นการวินิจฉัยคดี เกี่ยวกับสิทธิสมัครตลอดมา มีอำนาจหน้าที่และโครงสร้างตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ อีกทั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับดังกล่าวได้กำหนดระยะเวลาให้ศาลมีคำสั่งให้แล้วเสร็จ ก่อนวันเลือกตั้งหรือวันเลือกไม่น้อยกว่าสามวัน โดยเมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ ตามระยะเวลาในมาตรา ๒๓ วรรคสอง ได้กำหนดให้ศาลฎีกาพิจารณาและ มีคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน ทำให้ศาลฎีกามีระยะเวลาในการวินิจฉัยเพิ่มขึ้น อีกสองวัน ดังนั้น ตามความในมาตรา ๔๔ ของร่างเดิมที่กำหนดให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลฎีกา ศาลยุติธรรมจึงมีศักยภาพที่จะดำเนินการได้

สำหรับขั้นตอนการวินิจฉัยตามอำนาจของศาลฎีกาในมาตรา ๔๔ แม้ว่าศาลฎีกาจะ ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านสามารถยื่นคำร้องคัดค้านได้ที่ศาลชั้นต้น คือ ศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่เลือกในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเมื่อศาลชั้นต้นรับคำร้อง จะมีการส่งคำร้องผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มายังศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งทันที มีการเตรียมความพร้อม ได้แก่ การตั้งสำนวน องค์คณะ และเลขานุการองค์คณะไว้พร้อมแล้ว โดยปัจจุบันตามข้อกำหนดที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาได้กำหนดให้สามารถดำเนินการโดยระบบการประชุมทางจอภาพ (video conference) นอกจากนี้ ยังมีอำนาจให้ศาลชั้นต้นไต่สวนพยานหลักฐานแทนได้ด้วย แม้ว่าในทางปฏิบัติ จากปริมาณ งานคดีในปัจจุบันยังไม่มีคามจำเป็นที่จะต้องใช้อำนาจดังกล่าว แต่หากมีปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นก็สามารถ ใช้อำนาจดังกล่าวได้ ประกอบกับศาลชั้นต้นในจังหวัดต่าง ๆ ก็มีความพร้อมและมีความคุ้นเคยกับ การดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งด้วย

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

- ประเด็นแนวทางการบริหารจัดการงานคดีของศาลฎีกาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อห่วงใยว่า แม้ว่าสำนักงานศาลยุติธรรมจะมีความพร้อมในการบริหารจัดการงานคดีในส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับหนึ่ง แต่จากกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ คาดหมายได้ว่าจะมีผู้สมัครรับเลือกประมาณ ๗๕,๐๐๐ คน และจะต้องมีการยื่นคำร้องให้ศาลฎีกาพิจารณาอย่างแน่นอน โดยหากมีผู้ยื่นคำร้องร้อยละหนึ่ง ก็จะมีเรื่องให้ศาลฎีกาต้องพิจารณาจำนวน ๗๕๐ เรื่อง จึงมีข้อสังเกตว่าศาลฎีกาจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาได้หรือไม่

ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า หากทราบเป็นการล่วงหน้า สำนักงานศาลยุติธรรมสามารถเตรียมการบริหารจัดการให้ดำเนินการได้ทันภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ อาจมีการยื่นคำร้องในจำนวนที่ไม่มากก็ได้ นอกจากนี้ ปัจจุบันสำนักงานศาลยุติธรรมมีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและมีอัตรากำลังที่ค่อนข้างมีความพร้อมที่จะสามารถปฏิบัติงานภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายได้ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการวิสามัญอาจพิจารณาให้ศาลยุติธรรมในชั้นอื่นนอกจากศาลฎีกาเป็นผู้มีอำนาจก็ได้

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า กำหนดเวลาตามมาตรา ๒๓ ในขั้นการรับสมัครนั้น ภายใน ๕ วันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาใช้บังคับ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องประกาศกำหนดวันเลือกในทุกระดับและวันสมัครรับเลือก โดยเริ่มรับสมัครในวันที่ ๑๕ ถึงวันที่ ๒๐ และประกาศรายชื่อผู้สมัครในวันที่ ๒๕ หลังจากการประกาศรายชื่อผู้สมัคร ผู้สมัครอาจยื่นคำร้องคัดค้านได้ภายในสามวัน รวมเวลาทั้งสิ้นประมาณ ๒๘ วัน โดยศาลจะมีเวลาพิจารณาประมาณ ๑๒ วัน ก่อนที่จะถึงกำหนดเวลา ๔๐ วันซึ่งเป็นวันลงคะแนนในระดับอำเภอ

โดยตามมาตรา ๒๔ ผู้สมัครยังอาจถูกลบรายชื่อออกจากบัญชีได้อย่างต่อเนื่องทั้งในการเลือกในระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ แต่จะมีกำหนดระยะเวลาที่แตกต่างไป โดยในวันที่ ๔๗ จะเป็นวันลงคะแนนระดับจังหวัด ซึ่งหากพบว่าจะต้องมีการถอนชื่อผู้สมัคร ที่ไม่ว่าจะมีการถอนชื่อผู้สมัครในเวลาใดในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้สมัครจะยังมีเวลาอีก ๓ วันในการยื่นคำร้องคัดค้าน โดยศาลจะมีเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาน้อยกว่า ๗ วัน ขึ้นอยู่กับเวลาที่มีการยื่นคำร้อง หากศาลดำเนินการไม่เสร็จก็จะถูกลบชื่อไป ต่อจากนั้นอีก ๑๐ วัน จะเป็นการเลือกในระดับประเทศ หากมีการถอนรายชื่อและมีการยื่นคำร้องคัดค้านในระดับดังกล่าวอีก ศาลก็จะเหลือเวลาที่แตกต่างกันไปตามเวลาที่มีการยื่นคำร้อง ทั้งนี้ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เห็นว่าหากมีผู้ยื่นคำร้องคัดค้านเกี่ยวกับสิทธิสมัครรับเลือก ซึ่งจะต้องยื่นตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ หรืออาจมีการยื่นโดยใช้ช่องทางตามมาตรา ๔๔ ด้วย ก็ควรอยู่ในอำนาจศาลเดียวกัน แต่หากเป็นการยื่นคำร้องคัดค้านกรณีอื่นที่ไม่เกี่ยวกับสิทธิสมัครรับเลือก จะกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลที่แตกต่างกันก็ไม่ขัดข้อง

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจศาลปรากฏเป็น ๒ ขั้นตอน ใน ๒ หมวด ได้แก่ ขั้นการสมัคร ในมาตรา ๒๓ ของหมวด ๑ ผู้สมัครและการสมัครรับเลือก และขั้นการเลือก ในมาตรา ๔๔ ของหมวด ๓ การเลือก ซึ่งการยื่นคำร้องในขั้นการเลือกอาจมีจำนวนไม่ถึง ๗๐,๐๐๐ คดี

กรรมวิธีการวิสามัญในสัดส่วนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ แสดงความเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๔๔ ให้เป็นอำนาจศาลปกครอง อาจต้องแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ ให้อยู่ในอำนาจของศาลเดียวกันด้วย อย่างไรก็ตาม คดีเลือกตั้งได้เข้ามาอยู่อำนาจศาลฎีกาเนื่องจากในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ ศาลปกครองยังไม่มีความพร้อมในการพิจารณาพิพากษาคดีเลือกตั้ง โดยตามหลักกฎหมาย คดีเลือกตั้งมีลักษณะเป็นคดีปกครอง แต่อย่างไรก็ตาม มีกฎหมายหลายฉบับที่กำหนดให้ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษา เช่น คดีแรงงาน คดีภาษี คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้น การกำหนดให้คดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลใด ไม่ใช่สาระสำคัญ แต่จะต้องพิจารณาเหตุผลด้านการบริหารงานยุติธรรมว่าเหมาะสมที่จะอยู่ในอำนาจของศาลใด อีกทั้งจะต้องพิจารณาบรรทัดฐานของคำพิพากษาที่จะต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วย นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า การแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔๔ จะส่งผลกระทบต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. และร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งท้องถิ่นด้วย ซึ่งศาลที่จะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งต่าง ๆ นั้น ควรเป็นศาลเดียวกัน ทั้งนี้ เห็นว่าศาลยุติธรรมมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ มีแนวพิจารณาพิพากษาที่เป็นบรรทัดฐาน และมีประสบการณ์ในการพิจารณาพิพากษาคดีเลือกตั้ง และเห็นควรให้คงความในมาตรา ๔๔ ไว้ตามร่างเดิม โดยหากแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในอำนาจศาลปกครอง ศาลปกครองอาจต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับคดีเลือกตั้งใหม่ตั้งแต่ต้น

๓.๑.๒ คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง

ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ชี้แจงว่า ตามที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีหนังสือเรียนประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่หนึ่ง หนังสือศาลปกครองสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ สป ๐๐๒๖/๔๕๒๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมีข้อสังเกตในมาตรา ๔๔ ว่ากรณีตามมาตรา ๔๔ มีลักษณะเป็นคดีปกครองที่ควรอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

ฉบับที่สอง หนังสือศาลปกครองสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ สป ๐๐๒๖/๘๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ เรียน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เพื่อส่งข้อสังเกตเพิ่มเติมใน ๓ ข้อ ได้แก่

ข้อสังเกตที่หนึ่ง การยื่นคำร้องคัดค้านกรณีที่ไม่รับสมัคร หรือถูกสั่งลบชื่อผู้สมัคร หรือผู้สมัครถูกลบชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัคร (มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔)

“มาตรา ๒๓ กรณีที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับอำเภอสั่งไม่รับสมัครผู้ใดหรือสั่งลบชื่อผู้สมัครผู้ใด ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อ ศาลฎีกาศาลปกครองสูงสุด ภายในสามวันนับแต่วันที่ประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครหรือวันที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งสั่งลบชื่อ แล้วแต่กรณี

ในกรณีพิจารณาและมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาศาลปกครองสูงสุดหนึ่ง ให้ดำเนินการตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม ให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน ในการนี้ อาจกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจเป็นผู้รับคำร้อง แสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน หรือ

ดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนก็ได้ ระเบียบดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้
เมื่อถึงวันเลือก ถ้าศาลปกครองสูงสุดยังมิได้วินิจฉัยให้ดำเนินการเลือกต่อไป โดยให้ถือว่า
มีผู้สมัครเพียงพอที่ปรากฏตามบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งอำเภอประกาศ
ในกรณีเช่นนี้ คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดไม่มีผลกระทบต่อการเลือกที่ดำเนินการไปแล้ว
มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ผู้สมัครซึ่งถูกลบชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครก่อนการ
ดำเนินการเลือกในระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลฎีกา
ศาลปกครองสูงสุดภายในสามวันนับแต่วันที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งลงชื่อ และให้นำความในมาตรา ๒๓
วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม”

ข้อสังเกตที่สอง การยื่นคำร้องคัดค้านการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกของ
คณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๔๔)

“มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ผู้สมัครในระดับอำเภอ หรือผู้มีสิทธิเลือกในระดับจังหวัด
หรือระดับประเทศ เห็นว่าการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือก
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลฎีกา
ศาลปกครองสูงสุดภายในสามวันนับแต่วันที่มีการออกคำสั่ง และให้นำความในมาตรา ๒๓ วรรคสอง
มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม”

จากข้อสังเกตที่หนึ่งและข้อสังเกตที่สอง โดยหลักการย่อมเป็นที่ยอมรับว่าการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการเลือกตั้งต่าง ๆ เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง ซึ่งไม่ใช่
การใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กร
อิสระนั้น ๆ ตามที่มาตรา ๑๙๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑
กำหนดยกเว้นอำนาจศาลปกครองไว้ ดังนั้น การโต้แย้งคัดค้านการใช้อำนาจของคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง ตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๔๔ จึงมีลักษณะเป็นคดีปกครองที่ควรอยู่ใน
อำนาจของศาลปกครองสูงสุด และควรกำหนดไว้ให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ข้อสังเกตที่สาม การกำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง
ในเรื่องอื่น ๆ ที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจของศาลอื่น และการกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของ
ศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนเช่นเดียวกับ
ศาลฎีกา (ขอเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ ขึ้นใหม่) ดังนี้

“มาตรา ๒๔/๑ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้บัญญัติไว้
เป็นอย่างอื่น การฟ้องคดีหรือการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการในการจัดหรือ
ดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งอันมิใช่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจ
โดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุที่จะฟ้องคดีหรือ
ยื่นคำร้อง แต่มิให้นำมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ

การพิจารณาคดีและการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง
ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็ว และเที่ยงธรรม ในการนี้ อาจกำหนดให้ศาลปกครองชั้นต้น
ที่มีเขตอำนาจเป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัย หรืออาจให้ศาลปกครองชั้นต้น
เป็นผู้ไต่สวนพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลปกครองสูงสุดก็ได้ ทั้งนี้ คำพิพากษา

หรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดไม่กระทบถึงการดำเนินการเลือกหรือการกระทำอื่นใดที่ได้ดำเนินการไปก่อนศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการเลือกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตุลาการซึ่งร่วมประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด องค์คณะตุลาการ ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะตุลาการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนแล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองกำหนด”

เนื่องจากจะสอดคล้องกับมาตรา ๑๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. และจะเป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง

สำหรับการดำเนินการของศาลปกครองในทางด้านบริหารงานคดีนั้น หากแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อสังเกตของศาลปกครองสูงสุดแล้ว ศาลปกครองสูงสุดมีวิธีพิจารณาที่รวดเร็วจะมีองค์คณะจำนวน ๕ ท่าน โดยจะต้องมีการออกระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ตามข้อเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ วรรคสอง ในข้อสังเกตที่หนึ่ง แม้ว่าที่ผ่านมาศาลปกครองสูงสุดจะพิจารณาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งจำนวนไม่มากแต่ก็สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เช่น คดีเกี่ยวกับการแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น ดังนั้น ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติกรณีเทคนิคและกระบวนการพิจารณาคดี นอกจากนี้ ศาลปกครองสูงสุดยังสามารถให้ศาลปกครองชั้นต้นเป็นผู้รับคำร้อง แสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนก็ได้

นอกจากนี้ ในชั้นพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ฉบับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้ผู้สมัครใช้สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านเกี่ยวกับการส่งไม่รับสมัครหรือส่งไม่ลงชื่อผู้สมัครต่อศาลอุทธรณ์ที่มีเขตอำนาจ (มาตรา ๒๑) และกำหนดให้อำนาจศาลปกครองสูงสุดในการรับคำร้อง พิจารณา และมีคำวินิจฉัย กรณีผู้สมัครถูกลบชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัคร (มาตรา ๒๒) และกรณีคำสั่งของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเลือกเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๔๐) โดยผู้แทนศาลปกครองสูงสุดได้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการฯ ว่าหากกำหนดให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจดังกล่าว ก็มีข้อเสนอในการดำเนินการ ดังนี้

(๑) องค์คณะ ตามที่มาตรา ๕๔ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ศาลปกครองสูงสุดต้องมีตุลาการในศาลปกครองสูงสุดอย่างน้อยห้าคนจึงจะเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา ก็อาจกำหนดยกเว้นให้มีองค์คณะน้อยกว่าห้าคนได้โดยออกเป็นระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ยกเว้นในส่วนวิธีพิจารณาคดีปกครองที่กำหนดให้ต้องส่งสรุปคำแถลงหรือข้อเท็จจริงให้คู่กรณีไม่น้อยกว่า ๗ วัน และยกเว้นตุลาการผู้แถลงคดี

(๒) ความครอบคลุมของศาลปกครอง ในประเด็นที่ว่าศาลปกครองสูงสุดไม่มีเขตอำนาจครอบคลุมทุกจังหวัดนั้น ศาลปกครองมีศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจครอบคลุมทุกจังหวัด และโดยอาศัยอำนาจตามระเบียบดังกล่าว ยังกำหนดให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจมอบให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินการแทนได้ด้วย

(๓) การมีผลใช้บังคับของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎร หรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติในปัจจุบันตรวจสอบ ก็อาจกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ให้ระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ โดยไม่ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎร หรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติในปัจจุบันตรวจสอบอีก เพื่อความรวดเร็วในการบังคับใช้กฎหมาย

สำหรับการเตรียมความพร้อมของตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ กำหนดให้ศาลปกครองสูงสุดมีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้อง ก็จะได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมในเรื่ององค์คณะ วิธีพิจารณา และการจัดทำคำวินิจฉัยตามที่ได้นำเสนอไว้ดังกล่าว รวมถึงการส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และการประชุมทางจอภาพที่มีการดำเนินการอยู่แล้วในปัจจุบัน อันจะทำให้ศาลปกครองสูงสุดสามารถดำเนินการได้เสร็จภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย โดยยังคงไว้ซึ่งความยุติธรรมและหลักการตามกระบวนการวิธีพิจารณาตามกฎหมาย

นอกจากนี้ บทบัญญัติมาตรา ๕๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลฎีกาวินิจฉัยและมีคำสั่งลบบชื่อผู้สมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ ซึ่งกรณีนี้เป็นการใช้อำนาจของศาลฎีกา มิใช่เป็นการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งและไม่ใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง การกำหนดให้กรณีดังกล่าวอยู่ในขอบอำนาจของศาลยุติธรรมจึงเหมาะสมแล้ว

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) ประเด็นระยะเวลาในการค้นและจับกุมผู้กระทำความผิด

กฤษฎีกาในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า เมื่อมีกรณีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ ผู้ใดจะเป็นผู้ดำเนินการขอหมายค้นและหมายจับ และต้องใช้เวลาเท่าใดในการอนุมัติหมายจับ

กฤษฎีกาในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า แนวปฏิบัติที่ผ่านมาจะมีการมอบอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งเป็นผู้เสียหายในการแจ้งความร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะดำเนินการค้นและจับกุมต่อไป โดยทั่วไปพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งจะไม่ดำเนินการค้นและจับกุมเอง

(๒) ประเด็นจำนวนศาลปกครองชั้นต้นทั่วประเทศ

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า ปัจจุบันมีศาลปกครองชั้นต้นทั่วประเทศจำนวนเท่าใด ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า แม้ว่าศาลปกครองชั้นต้นจะมีจำนวนเท่าใด ก็มีเขตอำนาจครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ

ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ชี้แจงว่า ปัจจุบันมีศาลปกครองชั้นต้นทั่วประเทศ จำนวน ๑๒ แห่ง โดยภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีนโยบายจะจัดตั้งศาลปกครองชั้นต้นเพิ่มขึ้นอีก ๔ แห่ง

(๓) ประเด็นการใช้อำนาจของศาลฎีกาในคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า ตามคำชี้แจงกรณีการใช้อำนาจของศาลยุติธรรมในการสั่งลบชื่อหรือถอนชื่อผู้สมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม โดยเห็นว่าไม่ใช่คดีปกครอง ส่วนกรณีการเลือกตั้งหรือการสรรหาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายถือว่าเป็นคดีปกครองและอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองมีรายละเอียดอย่างไร

ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ชี้แจงว่า ตัวอย่างเช่น มาตรา ๕๓ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระ ๒ นี้ กำหนดไว้ว่า

“ก่อนวันเลือกตั้ง หากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้สมัครผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาให้ถอนชื่อนั้นออกจากประกาศรายชื่อผู้สมัคร

เมื่อถึงวันเลือกตั้ง ถ้าปรากฏว่าศาลฎีกายังมิได้วินิจฉัย ให้ดำเนินการเลือกตั้งไปตามประกาศรายชื่อผู้สมัครที่มีผลอยู่ในวันนั้น”

อย่างไรก็ตาม กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา มีหลักในการสมัครและถอนสิทธิผู้สมัครแตกต่างกัน โดยศาลปกครองไม่คัดค้านในการใช้อำนาจของศาลยุติธรรมในการวินิจฉัยกรณีตามมาตรา ๕๓ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ดังกล่าว แต่กรณีมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๔๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เห็นได้ชัดว่าเป็นการใช้อำนาจทางปกครองและมีลักษณะเป็นคดีปกครอง

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แสดงความเห็นว่าการกำหนดอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งให้อยู่ที่ศาลใดศาลหนึ่งให้ชัดเจน ไม่ควรกำหนดให้คดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งบางประเด็นอยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม และบางประเด็นอยู่ในอำนาจศาลปกครอง หรือกำหนดให้คดีเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาอยู่ในอำนาจศาลปกครอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารงานยุติธรรมที่จะต้องพิจารณาประเด็นคำพิพากษาที่อาจขัดหรือแย้งกันระหว่างศาลที่ต่างกันด้วย ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาความสะดวกในการติดต่อราชการของประชาชนและความรวดเร็วในการดำเนินการเป็นหลัก

(๔) ประเด็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

กรรมวิธีการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า ศาลปกครองมีข้อคิดเห็นอย่างไรต่อประเด็นศาลที่อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่จะส่งผลต่อการพิจารณากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นด้วย

ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ชี้แจงว่า กรณีการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้น มาตรา ๒๒๖ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่าอยู่ในอำนาจของศาลอุทธรณ์ โดยมีแนวทางตามที่เคยกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้คดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา อยู่ในอำนาจของศาลฎีกา ส่วนคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ในอำนาจศาลอุทธรณ์ ทั้งนี้ คดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งไม่เป็นคดีปกครองโดยสภาพ แต่ขึ้นอยู่กับว่ากฎหมายจะกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลใด ตัวอย่างเช่น ในประเทศฝรั่งเศส อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเป็นอำนาจของศาลปกครอง

คณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาว่า ศาลยุติธรรมมีกระบวนการพิจารณา บุคลากร และจำนวนศาลที่รับคำร้องครอบคลุมทุกจังหวัดและเหมาะสมในการปฏิบัติงานรองรับหน้าที่และอำนาจตามที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้กำหนดได้ เมื่อพิจารณาศักยภาพในการดำเนินงานให้เสร็จภายในกำหนดเวลาอันจำกัดร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ การกำหนดให้ศาลฎีกามีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๔๔ ตามร่างเดิมจึงเหมาะสมแล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติเห็นด้วยตามหลักกฎหมายกรณีการยื่นคำร้องคัดค้านการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมีลักษณะเป็นคดีปกครอง แต่ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาประกอบประเด็นความพร้อมของการบริหารจัดการในกระบวนการยุติธรรมแล้ว มีมติเห็นควรให้คงความในมาตรา ๔๔ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. โดยเชิญผู้แปรญัตติ

๓.๒.๑ คำแปรญัตติที่ ๑ นายธนนิติ เศรษฐบุตร

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรับทราบการขอไม่เข้าร่วมชี้แจงคำแปรญัตติในมาตรา ๑๗ เนื่องจากคณะกรรมการวิสามัญเห็นด้วยกับคำแปรญัตติและมีการแก้ไขแล้ว ปรากฏตามหนังสือเรื่อง การชี้แจงคำแปรญัตติ เรียง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑

๓.๒.๒ คำแปรญัตติที่ ๒ นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา

มาตรา ๑๑ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๑ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคนซึ่งมาจากการเลือกกันเอง ของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมในแต่ละกลุ่ม ดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและ**ความมั่นคง** อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑/๑) กลุ่มความมั่นคง อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการทหาร

(๑/๒) กลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

..... ฯลฯ

(๕) กลุ่มอาชีพทหาร พลูชีพชั้สลุท หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๖) กลุ่มอาชีพทำนา ทำสวน ปลูกพืชล้มลุก ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง หรืออื่น ๆ

ในทำนองเดียวกัน

..... ฯลฯ

(๑๔) กลุ่มสตรี

(๑๕) กลุ่ม**สตรี** ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

..... ฯลฯ

มาตรา ๑๓ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ ฯลฯ

ความใน (๓) ไม่ใช่บังคับแก่สตรี**ซึ่งสมัครในกลุ่มตามหมวด ๑๑ (๑๔) และ**ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มอัตลักษณ์อื่น ซึ่งสมัครในกลุ่มตามมาตรา ๑๑ (๑๕)”

คำชี้แจงของผู้แปรญัตติ

(๑) มาตรา ๑๑ (๑) ซึ่งกำหนดรวมกลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ไว้ในกลุ่มเดียวกัน จะทำให้มีผู้สมัครจำนวนค่อนข้างมาก จึงควรแบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดิน อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน กลุ่มที่ ๒ กลุ่มความมั่นคง อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการทหาร และกลุ่มที่ ๓ กลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า กรณีมาตรา ๑๑ (๑) กำหนดเฉพาะ “ผู้เคยเป็น” ข้าราชการ โดยบุคคลซึ่งจะลงสมัครรับเลือกในกลุ่มดังกล่าวจะต้องลาออกจากการเป็นข้าราชการ แต่กรณีมาตรา ๑๑ (๒) (๓) และ (๔) กำหนดทั้งผู้ “เป็น” หรือ “เคยเป็น” โดยสำหรับผู้ซึ่งยังคงรับราชการดังกล่าวอยู่จะต้องลาออกก่อนที่จะลงสมัครรับเลือก และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจก็ยังคงกลับเข้ารับราชการได้

(๒) ขอดัดความในมาตรา ๑๑ (๕) และนำไปรวมไว้ในมาตรา ๑๑ (๖) โดยเป็นการรวมกลุ่มอาชีพทำนาและอาชีพทำสวนไว้ในกลุ่มเดียวกัน เนื่องจากในข้อเท็จจริงมีการทำนาและทำสวนในพื้นที่เดียวกับตามแนวทางศาสตร์พระราชาอย่างแพร่หลาย

(๓) ขอดัด (๑๔) กลุ่มสตรี ในมาตรา ๑๑ ออกทั้งอนุมาตรา เนื่องจากเห็นว่าผู้หญิงสามารถสมัครรับเลือกได้ทุกกลุ่ม จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดเป็นกลุ่มแยกต่างหากเป็นการเฉพาะ โดยหากแบ่งกลุ่มโดยใช้เพศเป็นเกณฑ์ จะเกิดปัญหาว่าเหตุใดจึงไม่มีกลุ่มบุรุษหรือกลุ่มเพศที่สามด้วย ดังนั้นขอนำกลุ่มสตรีไปกำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ (๑๕) และขอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๓ วรรคสองด้วยตามเหตุผลดังกล่าว

มติที่ประชุม ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรับทราบคำชี้แจงคำแปรญัตติ
ในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๓ โดยรอการพิจารณาและจะได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญแก่ผู้แปรญัตติต่อไป

๓.๒.๓ คำแปรญัตติที่ ๓ พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวารี

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๖๓/๑ ดังนี้

“มาตรา ๖๓/๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งและป้องกันมิให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมให้คณะกรรมการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหรือกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสืบสวนสอบสวน ให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อตรวจ ค้น ยึด หรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สิน หรือยานหลักฐานใด และในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้า เอกสาร ทรัพย์สิน หรือยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลายหรือทำให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จะเข้าทำการค้นโดยไม่ต้องมีหมายค้นก็ได้ และต้องบันทึกพฤติการณ์แห่งกรณีไว้

(๒) จับกุมบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๓) ค้นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๔) สอบสวนผู้ต้องหาในคดีความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๕) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา”

คำชี้แจงของผู้แปรญัตติ

ตามที่ได้เสนอคำแปรญัตติขอเพิ่มความเป็นมาตรา ๖๓/๑ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ขอเพิ่มเติมความให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ฉบับปัจจุบัน เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๓/๑ นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ใช้บังคับเพื่อประโยชน์ในการสืบสวน จับกุม และรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพรรคเลือกตั้งและป้องกันมิให้พรรคเลือกตั้งมิได้เป็นไปด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งจะทำให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้คณะกรรมการพรรคเลือกตั้งหรือพรรคสมพรรคพรรคเลือกตั้งที่คณะกรรมการพรรคเลือกตั้งมอบหมายหรือพรรคสมพรรคพรรคเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือเลืกหน้าอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสืบสวนสอบสวน เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลืกตั้ง และบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลืกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีอำนาจดังต่อไปนี้

...

(๒) จับบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดซึ่งหน้าอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

...

ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

เนื่องจาก ในทางปฏิบัติ หากไม่กำหนดหน้าที่และอำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายไว้อย่างชัดเจน พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่อาจบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่อาจดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดและรวบรวมพยานหลักฐานได้ทันทั่วถึง รวมถึงข้อเท็จจริงที่พนักงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ห่างไกลจะต้องใช้เวลานานในการเดินทางมาขอหมายค้นจากศาล โดยเฉพาะการบังคับใช้มาตรา ๗๗ (๑) ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ซึ่งดำเนินการได้ยากในทางปฏิบัติ มีข้อสังเกตว่า ปัจจุบันมีกฎหมายหลายฉบับกำหนดหน้าที่และอำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่อื่น นอกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการเข้าค้นและจับกุมโดยไม่มีหมายกรณีการกระทำความผิดซึ่งหน้า เช่น กฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น และแม้ว่าจะมีบทบัญญัติให้ค้นในที่สาธารณะโดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งของศาลในกรณีตามมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก็ยังคงไม่มีความมั่นใจที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากเกรงว่าจะถูกดำเนินคดีในชั้นต่อไป การเพิ่มความตามคำแปรญัตติจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติที่จะได้ทราบหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอย่างชัดเจนและการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ การกำหนดอำนาจหน้าที่ตามคำแปรญัตตินั้น ขอให้เป็นไปเพียงตลอดระยะเวลาที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติรับทราบคำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติและคำชี้แจงคำแปรญัตติในมาตรา ๖๓/๑ โดยรอการพิจารณาและจะได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญแก่ผู้แปรญัตติต่อไป

๓.๒.๔ คำแปรญัตติที่ ๔ นายธานี อ่อนละเอียด

มาตรา ๘ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในระหว่างเวลานับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาใช้บังคับ จนถึงวันประกาศผลการเลือก หากมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องมีการประชุมคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยกรรมการแต่ละคนอาจอยู่ ณ สถานที่แตกต่างกันได้ และให้เลขาธิการดำเนินการบันทึกเสียงและภาพเก็บไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด

ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หากมีกรณีที่ต้องจ่ายเบี้ยประชุมให้แก่ผู้ร่วมประชุมให้จ่ายเบี้ยประชุมแก่ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้”

มาตรา ๑๑ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๑ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคนซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมในแต่ละกลุ่ม ดังต่อไปนี้

.....ฯลฯ

(๒) กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้พิพากษา ตุลาการ อัยการ ทนายความ ตำรวจ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

.....ฯลฯ

(๑๐) กลุ่มผู้ประกอบการอื่นนอกจากกิจการตาม (๙) อันได้แก่ผู้ประกอบการคมนาคม การขนส่ง โลจิสติกส์ และการบิน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

.....ฯลฯ

(๑๔) กลุ่มสตรี กลุ่มองค์กรส่งเสริมบทบาทสตรีและความเท่าเทียมทางเพศสภาพ

.....ฯลฯ

(๑๖) กลุ่มศิลปะ ศาสนา วัฒนธรรม ศิลปะ ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๗) กลุ่มประชาสังคม กลุ่มองค์กรสาธารณประโยชน์ที่ไม่แสวงหากำไร หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๘) กลุ่มสื่อสารมวลชน การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

.....ฯลฯ

มาตรา ๑๕ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕ ผู้ซึ่งประสงค์จะสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเองพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานประกอบการสมัคร และชำระค่าธรรมเนียมการสมัครจำนวน สองพันห้าร้อยหนึ่งพันห้าร้อยบาท

.....ฯลฯ

มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๙ ถึงมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗ ขอแปรญัตติ
ตัดบทลงโทษทางอาญา จำนวน ๑๗ มาตราดังกล่าว โดยให้คงไว้ตามร่างเดิมเฉพาะโทษปรับ และ
การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเท่านั้น

คำชี้แจงของผู้แปรญัตติ

(๑) ขอเพิ่มเติมความในมาตรา ๘ เพื่อให้เกิดการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประชุม
ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความชัดเจนซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
กำหนด และป้องกันปัญหาการตีความกรณีผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม
หรือไม่

ในการนี้ **กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ**
การเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่ระหว่างยกร่างระเบียบเกี่ยวกับการ
การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเบิกเบี้ยประชุมผ่านทางการประชุมดังกล่าว ทั้งนี้
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) มาตรา ๑๑ ขอเพิ่มเติมความในอนุมาตราต่าง ๆ ดังนี้

(๒.๑) มาตรา ๑๑ (๒) ขอเพิ่มเติม “ทนายความ” เพราะถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ใน
กลุ่มกระบวนการยุติธรรมด้วย

(๒.๒) มาตรา ๑๑ (๑๐) ขอเพิ่มเติมกลุ่มผู้ประกอบการเกี่ยวกับการคมนาคม
เนื่องจากความตามร่างเดิมไม่อาจทราบแน่ชัดได้ว่าเป็นผู้ประกอบการใดอันมีความซ้ำซ้อนกับ (๒๐)
กลุ่มอื่น ๆ จึงขอเพิ่มเติมตามข้อเสนอดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา
ศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. สภานิติ
บัญญัติแห่งชาติด้วย

(๒.๓) มาตรา ๑๑ (๑๔) ขอเพิ่มเติมกลุ่มองค์กรส่งเสริมบทบาทสตรีและ
ความเท่าเทียมทางเพศสภาพ เนื่องจากยังไม่มีกลุ่มใดระบุกลุ่มดังกล่าวไว้

(๒.๔) มาตรา ๑๑ (๑๖) ขอเพิ่มเติมกลุ่มศาสนา เนื่องจากยังไม่มีกลุ่มใดระบุ
กลุ่มดังกล่าวไว้ และปรับตำแหน่งกลุ่มศิลปะให้ใกล้เคียงกับกลุ่มดนตรี

(๒.๕) มาตรา ๑๑ (๑๗) ขอเพิ่มเติมให้กลุ่มองค์กรสาธารณะประโยชน์ ต้องเป็น
องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เพื่อให้ถ้อยคำมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

(๒.๖) มาตรา ๑๑ (๑๘) ขอเพิ่มเติมกลุ่มการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
เนื่องจากการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ไม่อาจหมายรวมอยู่ในกลุ่มสื่อสารมวลชน

(๓) มาตรา ๑๕ ขอแก้ไขค่าธรรมเนียมการสมัครเป็น ๑,๕๐๐ บาท เนื่องจากอัตรา
๒,๕๐๐ บาท ตามร่างเดิมเป็นอัตราค่อนข้างสูง เพื่อไม่ให้เป็นการระแกว่าผู้สมัครและเปิดโอกาสแก่
ประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมทางการเมือง อีกทั้งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่ไม่ค่อยมีฐานะทางด้าน
เศรษฐกิจและไม่มีฐานสนับสนุนจากพรรคการเมือง หากกำหนดไว้สูงจะเป็นการกีดกันได้

ในการนี้ **คณะกรรมการวิสามัญ** ได้พิจารณาว่า ตามร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กำหนดค่าธรรมเนียม
การสมัครไว้ในอัตรา ๑๐,๐๐๐ บาท ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมการรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาลดลงจาก
อัตรา ๕,๐๐๐ บาทตามกฎหมายเดิม เป็นอัตรา ๒,๕๐๐ บาท ในร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ฉบับนี้ ถือว่าได้ลดอัตราค่าธรรมเนียมลงมาถึงหนึ่งแล้ว

(๔) ขอดัดบทลงโทษทางอาญา จำนวน ๑๗ มาตรา ได้แก่ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ ถึงมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗ เนื่องจากมาตรา ๗๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้ รัฐพึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรงนั้น รวมทั้งหลักการลงโทษทางอาญา ได้แก่ ทฤษฎี การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู ซึ่งการ ที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้สมครยอมไม่ สมเหตุสมผล ซึ่งทางปฏิบัติมีเพียงแต่การลงโทษจำคุกและให้รอลงอาญาไว้หรือหากลงโทษจำคุกจริง ในอนาคตอาจมีจำนวนผู้ต้องโทษจากคดีทำนองนี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ดังกล่าว ประกอบกับข้อเสนอดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการศึกษา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. สภานิติบัญญัติ แห่งชาติด้วย

ในการนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า โทษทางอาญาเคยมีกำหนดไว้ ในบทบัญญัติที่เป็นบทกำหนดโทษในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในอดีต

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติรับทราบคำชี้แจงคำแปรญัตติ ในมาตรา ๘ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ ถึงมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗ และไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติในมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ ถึงมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว และผู้แปรญัตติพอใจในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๕ สำหรับมาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ ถึงมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗ ผู้แปรญัตติขอสงวน ส่วนมาตรา ๑๑ คณะกรรมาธิการวิสามัญรอการพิจารณาและจะได้แจ้งผลการพิจารณาแก่ผู้แปรญัตติต่อไป

๓.๒.๕ คำแปรญัตติที่ ๕ นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

มาตรา ๑๑ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๑ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคนซึ่งมาจากการเลือก กันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือ ทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมในแต่ละกลุ่ม ดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มคณาบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มภาคการเมือง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๒) กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้พิพากษา ตุลาการ อัยการ ตำรวจ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน กลุ่มภาครัฐ อันได้แก่ ผู้เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐในการบริหารราชการแผ่นดิน และ ด้านความมั่นคง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๓) กลุ่มคณาการศึกษ อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นครู อาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหาร สหกรณ์คณาการ บุคลากรทางการศึกษา หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มภาคกฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรมผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้พิพากษา ตุลาการ อัยการ ตำรวจ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๔) กลุ่มการสาธารณสุข อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นแพทย์ทุกประเภท เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุข พยาบาล เภสัชกร หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มภาควิชาการ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๕) กลุ่มอาชีพทนาย ปศุสัตว์ สัตว์เลี้ยง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มภาควิชาชีพ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๖) กลุ่มอาชีพทำสวน ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มภาคเอกชน และแรงงาน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๗) กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างของบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงาน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มภาคเศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๘) กลุ่มผู้ประกอบการด้านสิ่งแวดล้อม ห้างเมือง อสังหาริมทรัพย์และสาธารณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มภาคเกษตร หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๙) กลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วย การนั้น หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มภาคประชาสังคม และการเพื่อพัฒนาสังคมที่ทำงานด้านสตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ทุพพลภาพ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๐) กลุ่มผู้ประกอบการอื่นนอกจกผู้ประกอบการ (๙) กลุ่มภาควิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การพัฒนานวัตกรรม สื่อสารมวลชน วรรณกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๑) กลุ่มผู้ประกอบการหรืออาชีพด้านการท่องเที่ยว อันได้แก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการหรือพนักงานโรงแรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๒) กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๓) กลุ่มผู้ประกอบการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การพัฒนา นวัตกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๔) กลุ่มสตรี

(๑๕) กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๖) กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๗) กลุ่มประชาสังคม กลุ่มองค์กรสาธารณประโยชน์ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๘) กลุ่มสื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๙) กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๒๐) กลุ่มอื่น ๆ

การมีลักษณะอื่น ๆ ทำนองเดียวกันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ ย่อมมีสิทธิสมัครในกลุ่มอื่น ๆ ตาม (๒๐) ได้”

มาตรา ๑๓ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ฯลฯ

(๔) เกิด มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือเคยทำงานหรือเคยศึกษา อยู่ในเขต
อำเภอที่สมัครรับเลือกเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด

ควรแก้ไข (๓) ไม่ใช่บังคับแต่สตรีซึ่งสมัครในกลุ่มตามมาตรา ๑๑ (๑๔) และ
ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มอัตลักษณ์อื่น ซึ่งสมัครในกลุ่มตามมาตรา ๑๑
(๑๕)”

มาตรา ๑๕ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕ ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกมี ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) ผู้สมัครแบบอิสระ

(๒) ผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรตามมาตรา ๑๕/๑

ผู้ซึ่งประสงค์จะสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเอง
พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานประกอบการสมัคร และชำระค่าธรรมเนียมการสมัครจำนวนสองพันห้า
ร้อยห้าบาท

.....ฯลฯ

ผู้สมัครมีสิทธิสมัครในกลุ่มตามมาตรา ๑๑ (๒๑) (๑๐) ได้ แม้จะมีความรู้
ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านอื่น
ในกลุ่มอื่น

.....ฯลฯ

มาตรา ๑๕/๑ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕/๑ ให้องค์กรกลุ่มต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มตามมาตรา ๑๑ ซึ่งเป็น
นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย หรือเป็นนิติบุคคลที่ได้รับการรับรองโดยกฎหมายให้จัดตั้งขึ้น
ในราชอาณาจักรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และต้องมีใช่เป็นองค์กรที่แสวงหาผลกำไรหรือดำเนินกิจกรรม
ทางการเมือง มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือปฏิบัติหน้าที่หรือเคย
ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อสมัคร
รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาองค์กรละหนึ่งคน

องค์กรตามวรรคหนึ่งต้องลงทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้งกำหนด โดยต้องแสดงหลักฐานการเป็นองค์กรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามมาตรา ๑๑ เพียงกลุ่มเดียว

การเสนอชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือโดยอย่างน้อยต้องมีประวัติระบุ
ถึงเพศ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และสาขาอาชีพของผู้ได้รับการเสนอชื่อพร้อมทั้งหนังสือ
ยินยอมจากผู้ได้รับการเสนอชื่อ ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

มาตรา ๑๗ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานเก็บรักษาเงินค่าธรรมเนียมนครสมัครตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ไว้จนกว่าจะมีการประชุมสภาเทศบาลเลือกตั้งตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง และให้ดำเนินการแต่ละกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานคืนเงินค่าธรรมเนียมนครสมัครดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง เว้นแต่ผู้สมัครนั้นกระทำการทุจริตในการเลือกหรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นทำให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

(๒) เงินค่าธรรมเนียมการสมัครที่เหลือจากการเลือกตั้ง (๑) ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

และขอแปรญัตติใน มาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการเลือก คำชี้แจงของผู้แปรญัตติ

(๑) ขอเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๑ โดยลดจำนวนกลุ่มเหลือ ๑๐ กลุ่ม เนื่องจากมีแนวคิดเรื่องวัตถุประสงค์ของการมีวุฒิสภาที่แตกต่างกัน โดยความตามร่างเดิมเป็นแนวคิดของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ประสงค์ให้วุฒิสภาเป็นศูนย์รวมของผู้แทนจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ แต่ที่ผ่านมามีการมีวุฒิสภาก็เพื่อเป็นศูนย์รวมของทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนจากกลุ่มอาชีพต่าง ๆ แม้จะมีปัญหาเกี่ยวกับวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาใน พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ได้มีการแก้ไขด้วยการกระจายกลุ่มให้ทั่วถึง ซึ่งเห็นว่ายังไม่จำเป็นที่จะต้องทิ้งหลักการเดิมทั้งหมด แนวทางที่เห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์คือการกำหนดวิธีการสรรหาให้มีความชัดเจน หรือการกำหนดให้ประชาชนเลือกกันเองทั้งระบบซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถป้องกันการบล็อคโหวตได้มากที่สุด ซึ่งจำเป็นที่จะต้องเลือกแนวทางใดทางหนึ่งทั้งระบบ จึงเห็นว่าวิธีการเลือกตามร่างเดิมจะไม่ประสบผลสำเร็จทั้งในวาระปกติและในบทเฉพาะกาล

ข้อคิดเห็นต่อการแบ่งกลุ่มในมาตรา ๑๑ คือ กลุ่มทั้ง ๒๐ กลุ่มไม่สะท้อนความเป็นจริง และทำให้เกิดการบล็อคโหวตได้ โดยจากสถิติพบว่ากลุ่มอาชีพที่มีขนาดใหญ่ที่สุดคืออาชีพเกษตรกรรม แต่ก็ได้มีการแบ่งสัดส่วนกลุ่มอาชีพดังกล่าวอย่างเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มบริหารราชการแผ่นดิน กลุ่มการศึกษา กลุ่มการสาธารณสุข หรือกลุ่มประกอบอาชีพด้านสิ่งแวดล้อม สะท้อนให้เห็นว่าผู้ร่างยังคงมีความต้องการได้สมาชิกวุฒิสภาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่ใช่ผู้แทนกลุ่มอาชีพ จึงมีความคิดว่าควรมีวุฒิสภามาทำหน้าที่สภาถ่วงดุลร่างกฎหมาย เป็นกั้นชนระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงได้ขอแปรญัตติแบ่งเป็น ๗ กลุ่ม แต่เพื่อให้สะดวกกับวิธีการเลือกตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ จึงได้แบ่งเป็น ๑๐ กลุ่ม การลดจำนวนกลุ่มจะเป็นการป้องกันปัญหากรณีบุคคลสมัครไม่ตรงกับกลุ่มที่ตนมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้วย อีกทั้งเป็นการขยายขอบเขตให้กว้างขึ้นและมีผู้ลงสมัครรับเลือกมากขึ้นด้วย ทั้งนี้ เห็นควรให้ตัดกลุ่มสตรีในมาตรา ๑๑ (๑๔) ด้วย

(๒) ขอเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๕ โดยแบ่งประเภทผู้สมัครเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ผู้สมัครแบบอิสระ และผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กร เนื่องจากเห็นว่าความตามร่างเดิมยังไม่ทำให้ได้ผู้สมัครที่เป็นอิสระ โดยผู้สมัครที่ไม่มีการสนับสนุนแทบจะไม่มีโอกาสได้รับเลือกตามวิธีการในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ นี้ จึงได้ขอแปรญัตติแบ่งเป็นผู้สมัครแบบอิสระตามแนวคิดในร่างเดิม และเพิ่มผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรอีกช่องทางหนึ่ง โดยมีการเลือกโดยแยกประเภทผู้สมัครในระดับอำเภอและระดับจังหวัด แล้วจึงจะเลือกโดยรวมทั้งสองประเภทในระดับประเทศ

(๓) ขอแปรญัตติวิธีการเลือกในมาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ โดยการเลือกในระดับอำเภอให้ผู้สมัครแต่ละกลุ่มเลือกกันเองจนได้ผู้รับเลือก ประเภทละ ๓๐ คน รวมทั้งสองประเภทเป็นจำนวน ๖๐ คน และใช้วิธีเดียวกันในระดับจังหวัดจนได้ ๔ อันดับแรกของแต่ละกลุ่ม รวมทั้งสองประเภทจะมีผู้ได้รับเลือกจังหวัดละ ๘๐ คน โดยการเลือกกันเองภายในกลุ่มก็ได้เพิ่มเติมให้มีการแนะนำตัวเองและแสดงวิสัยทัศน์ด้วยเพื่อให้เป็นไปตามแนวคิดของการคัดกรองกันเองภายในกลุ่ม และในการเลือกระดับประเทศจะเลือกรวมทั้งสองประเภทให้ได้จำนวน ๒๐๐ คน

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติรับทราบคำชี้แจงคำแปรญัตติในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๕/๑ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ โดยรอการพิจารณาและจะได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญแก่ผู้แปรญัตติต่อไป

๓.๒.๖ คำแปรญัตติที่ ๖ นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์

มาตรา ๑๑ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑๔) ในวรรคหนึ่ง ดังนี้

“วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคนซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมในแต่ละกลุ่ม ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ

(๑๔) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านสตรี อันได้แก่ผู้ซึ่งปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงานในด้านการปกป้องคุ้มครอง ส่งเสริมหรือพัฒนา เพื่อเสริมสร้างบทบาทและความเท่าเทียมทางอาชีพ หรือสังคมให้แก่สตรี หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

..... ฯลฯ

มาตรา ๑๕ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคห้า ดังนี้

“แบบใบสมัครอย่างน้อยต้องมีข้อความที่ผู้สมัครต้องรับรองว่าตนมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ รวมทั้งต้องมีประวัติระบุถึงเพศ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ การทำงาน และลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกันในด้านที่สมัครของผู้สมัคร”

คำชี้แจงของผู้แปรญัตติ

(๑) ขอเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๑ (๑๔) เนื่องจากความตามอนุมาตราอื่นในมาตรา ๑๑ เป็นการแบ่งกลุ่มบุคคลที่จะสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยใช้เกณฑ์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม แต่ความใน (๑๔) กลุ่มสตรี เป็นการแบ่งโดยใช้เพศเป็นเกณฑ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการในรัฐธรรมนูญที่ว่าชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against

Women : CEDAW) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘ รวมถึงพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่กำหนดให้มีการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งเพศ จึงเสนอให้แก้ไขความในมาตรา ๑๑ (๑๔) เป็น “กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านสตรี อันได้แก่ผู้ซึ่งปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงานในด้านที่เกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครอง ส่งเสริมหรือพัฒนา เพื่อเสริมสร้างบทบาทและความเท่าเทียมทางอาชีพ หรือสังคมให้แก่สตรี หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน” เพื่อให้เป็นการแบ่งกลุ่มโดยใช้เกณฑ์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม และเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายในอนาคตจากการผลัดให้ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในกลุ่มอื่นที่เป็นผู้หญิงไปเป็นผู้แทนของกลุ่มสตรี เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อการผลักดันให้สัดส่วนผู้หญิงในฝ่ายนิติบัญญัติทั้งหมดเพิ่มขึ้นให้ได้สัดส่วนด้วย ซึ่งในหลายประเทศมีการจัดให้มีระบบโควต้าหลายรูปแบบด้วย เช่น ระบบ Reserve Seat ในประเทศอินเดียที่กำหนดตำแหน่งในสภาของผู้หญิงไว้ ๗๐ ตำแหน่งจากจำนวนทั้งหมด ระบบ Legal Woman Candidate ในประเทศฝรั่งเศสที่กำหนดจำนวนร้อยละของผู้สมัครที่เป็นผู้หญิงที่พรรคการเมืองจะต้องส่งลงสมัคร เป็นต้น จึงสังเกตได้ว่า ความในมาตรา ๑๑ (๑๔) มิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในระบบใดเลยตามที่ได้กล่าวมาแล้ว เพราะการกำหนดกลุ่มดังกล่าวในระบบการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ไม่มีความแน่นอนว่าในขั้นสุดท้ายจะมีผู้ได้รับเลือกจากกลุ่มดังกล่าวได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา อีกทั้งในการเลือกกันเองในกลุ่มสตรีก็จะมีไม่เหตุผลในการพิจารณาเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมเนื่องจากการแบ่งโดยใช้เกณฑ์เพศ ไม่ใช่จากเกณฑ์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยสังเกตได้ว่าไม่มีการแบ่งเป็นกลุ่มบุรุษด้วย การแก้ไขเพิ่มเติมความตามคำแปรญัตติย่อมหมายความว่า ผู้ชายซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านสตรีก็สมัครรับเลือกในกลุ่มตามมาตรา ๑๑ (๑๔) ได้

(๒) ขอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๕ วรรคห้า ให้มีการระบุระบุถึงเพศ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ การทำงาน และลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกันในด้านที่สมัครของผู้สมัคร ในแบบใบสมัคร เพื่อให้การเลือกเป็นไปได้อย่างยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรับทราบคำชี้แจงคำแปรญัตติ
ในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๕ โดยรอการพิจารณาและจะได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ
วิสามัญแก่ผู้แปรญัตติต่อไป

๓.๒.๗ คำแปรญัตติที่ ๗ นายเจตน์ ศิรธรานนท์

มาตรา ๑๑ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๑ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคนซึ่งมาจากการเลือก
กันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือ
ทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมในแต่ละกลุ่ม ดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง อันได้แก่ผู้เคยเป็นข้าราชการ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันภาควิชาการ

(๒) กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้พิพากษา ตุลาการ อัยการ ตำรวจ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย หรืออื่น ๆ ในหน่วยงานเดียวกัน
ภาครัฐ

(๓) กลุ่มการศึกษ อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นครู อาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันภาคเอกชน

(๔) กลุ่มการสาธารณสุข อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นแพทย์ทุกประเภท เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุข พยาบาล เภสัชกร หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันภาควิชาชีพ

(๕) กลุ่มอาชีพทวนว ปลุกพืชล้มลุก หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกันภาคอื่นที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา

(๖) กลุ่มอาชีพทำสวน ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๗) กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างของบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงาน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๘) กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพด้านสิ่งแวดล้อม พังเมือง อสังหาริมทรัพย์และสาธารณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๙) กลุ่มผู้ประกอบการขนถ่ายสินค้าและขนถ่ายตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๐) กลุ่มผู้ประกอบการอื่นนอกจากที่กล่าวมา (๙)

(๑๑) กลุ่มผู้ประกอบการหรืออาชีพด้านการท่องเที่ยว อันได้แก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว นักดูเทศน์ ผู้ประกอบการบริการหรือพนักงานโรงแรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๒) กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๓) กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารการพัฒนานวัตกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๔) กลุ่มสตรี

(๑๕) กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๖) กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๗) กลุ่มประชาสังคม กลุ่มองค์กรสาธารณประโยชน์ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๘) กลุ่มสื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๙) กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๒๐) กลุ่มอื่น ๆ

การมีลักษณะอื่น ๆ ทำนองเดียวกันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ ย่อมมีสิทธิสมัครในกลุ่มอื่น ๆ ตาม (๒๐) ได้”

มาตรา ๑๓ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ฯลฯ ”

(๔) เกิด มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือเคยทำงานหรือเคยศึกษาอยู่ในเขต
อำเภอที่สมัครรับเลือกเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด

ควรมิใน (๓) ไม่ใช่บังคับแค่สตรีซึ่งสมัครในกลุ่มตมมตตร ๑๑ (๑๔) และ
ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มอัตลักษณ์อื่น ซึ่งสมัครในกลุ่มตมมตตร ๑๑
(๑๕)”

มาตรา ๑๕ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕ ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกมี ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) ผู้สมัครแบบอิสระ

(๒) ผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรตามมาตรา ๑๕/๑

ผู้ซึ่งประสงค์จะสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเอง
พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานประกอบการสมัคร และชำระค่าธรรมเนียมการสมัครจำนวนสองพันห้า
ร้อยบาท

.....ฯลฯ ”

ผู้สมัครมีสิทธิสมัครในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามมาตรา ๑๑ (๒๐) ได้ แม้จะมีความรู้
ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านอื่น
ในกลุ่มอื่น

.....ฯลฯ ”

มาตรา ๑๕/๑ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕/๑ ให้องค์กรกลุ่มต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มตามมาตรา ๑๑ ซึ่งเป็น
นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย หรือเป็นนิติบุคคลที่ได้รับการรับรองโดยกฎหมายให้จัดตั้งขึ้น
ในราชอาณาจักรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และต้องมีใช่เป็นองค์กรที่แสวงหาผลกำไรหรือดำเนินกิจกรรม
ทางการเมือง มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือปฏิบัติหน้าที่หรือเคย
ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อสมัคร
รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาองค์กรละหนึ่งคน

องค์กรตามวรรคหนึ่งต้องลงทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการ
เลือกตั้งกำหนด โดยต้องแสดงหลักฐานการเป็นองค์กรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามมาตรา ๑๑ เพียงกลุ่มเดียว

การเสนอชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือโดยอย่างน้อยต้องมีประวัติระบุ
ถึงเพศ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และสาขาอาชีพของผู้ได้รับการเสนอชื่อพร้อมทั้งหนังสือ
ยินยอมจากผู้ได้รับการเสนอชื่อ ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

และขอแปรญัตติใน มาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการเลือก

คำชี้แจงของผู้แปรญัตติ

(๑) เห็นว่าการแบ่งกลุ่มเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ต้องการให้มีตัวแทนของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติในวุฒิสภา แต่การแบ่งกลุ่มตามแนวคิดดังกล่าวก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยปรากฏว่าบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ในวุฒิสภาคือวุฒิสภาจากการสรรหา ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอันเป็นที่ยอมรับ ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการแบ่งกลุ่มตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ คือ ความได้เปรียบเสียเปรียบของการสมัครรับเลือกโดยบุคคลที่เป็นแพทย์ อาจสมัครรับเลือกได้ในหลายกลุ่ม ทั้งตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๑๙) และ (๒๐) จึงได้ขอแปรญัตติแบ่งกลุ่มในมาตรา ๑๑ เป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มภาควิชาการ (๒) กลุ่มภาครัฐ (๓) กลุ่มภาคเอกชน (๔) กลุ่มภาควิชาชีพ (๕) กลุ่มภาคอื่นที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา โดยที่ยังสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ให้มีการแบ่งกลุ่ม

ในการนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ มีข้อสังเกตว่า บางแนวคิดเห็นว่าการแบ่งกลุ่มจำนวนมาก เช่น ๒๐ กลุ่ม เป็นต้น จะสามารถป้องกันการบล็อกโหวตได้ แต่มีบางแนวคิดเห็นว่าการแบ่งกลุ่มจำนวนน้อยกว่านั้น เช่น ๕ กลุ่ม ๑๐ กลุ่ม เป็นต้น จะสามารถป้องกันการบล็อกโหวตได้มากกว่า

(๒) ประเด็นการเลือกไขว้ จากการประสานงานกับบุคคลที่มีประสบการณ์ในกระบวนการเลือกไขว้ปรากฏว่าไม่ว่าจะเลือกโดยตรงในกลุ่มเดียวกันหรือเลือกไขว้ ก็ไม่สามารถป้องกันการบล็อกโหวตได้ การเลือกไขว้จึงยังไม่สามารถป้องกันการบล็อกโหวตได้ แต่การเลือกตรงยังอาจป้องกันการบล็อกโหวตได้บางส่วน โดยไม่เห็นด้วยให้มีการเลือกผู้สมัครในกลุ่มอื่นซึ่งไม่ใช่บุคคลที่เป็นที่รู้จักในกลุ่มของตน จึงได้ขอแปรญัตติในมาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ โดยแนวคิดที่ว่า จะทำอย่างไรให้ในการเลือกระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ มีบุคคลซึ่งได้รับเลือกจำนวนมากที่สุดเพื่อให้เกิดการบล็อกโหวตได้น้อยที่สุด ตามคำแปรญัตติได้กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกมี ๒ ประเภท ได้แก่ ผู้สมัครแบบอิสระ และผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กร (มาตรา ๑๕) โดยมีวิธีการเลือกคือ ระดับอำเภอ ตัวอย่างกรณีกรุงเทพมหานครที่มี ๕๐ เขต ก็ได้กำหนดให้แต่ละเขตมีผู้ได้รับเลือกแต่ละประเภท ประเภทละ ๖ คน เขตหนึ่งจึงมีผู้ได้รับเลือกจำนวน ๑๒ คน แต่ละกลุ่มจึงจะมีผู้ได้รับเลือกจำนวน ๖๐๐ คน กรุงเทพมหานครจะมีผู้ได้รับเลือกจำนวน ๓,๐๐๐ คน ต่อมาในระดับจังหวัด หากเลือกผู้สมัครจากแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๘ คน จากทั้งสองประเภทจะมีผู้ได้รับเลือกจำนวน ๘๐ คน และในระดับประเทศจะมีผู้สมัครจำนวน ๖,๑๖๐ คน และทำการเลือกให้ได้ผู้แทนจากแต่ละกลุ่มกลุ่มละ ๔๐ คน รวมทั้ง ๒ ประเภทจะได้ผู้ได้รับเลือกจำนวน ๔๐๐ คนเป็นสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ยังไม่แน่ใจว่า ควรแยกจากเลือกแต่ละกลุ่ม หรือควรรวมกลุ่มเลือกในระดับใดระดับหนึ่งหรือไม่

ในการนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ มีข้อซักถามว่า การกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกมี ๒ ประเภทตามคำแปรญัตติ ผู้สมัครทั้ง ๒ ประเภทมีสิทธิเสมอกันและจะเข้าสู่กระบวนการเลือกในวิธีการเดียวกันหรือไม่ และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่ง กำหนดให้เลือกกันเอง ส่วนวิธีเลือกไขว้จะมีหรือไม่ก็ได้ โดย นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ชี้แจงว่า ในขั้นต้นเป็นการเลือกแยกตามประเภท แต่จะมีการรวมกันเลือกกันเองในขั้นสุดท้าย

นอกจากนี้ กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งชี้แจงว่า ในการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เสนอรายชื่อบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรให้ได้รับการสรรหา โดยได้ทำการตรวจสอบคุณสมบัติขององค์กรและบุคคลที่องค์กรเสนอ โดยกฎหมายไม่จำกัดให้บุคคลดังกล่าวสมัครแต่เพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในห้ากลุ่มเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากกรณีตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ ที่กำหนดให้สมัครได้เพียงกลุ่มเดียว โดยหากกำหนดให้ผู้สมัครมี ๒ ประเภท จะเกิดกรณีบุคคลหนึ่งอาศัยฐานะจากทั้ง ๒ ประเภทลงสมัครได้หรือไม่ ซึ่ง คณะกรรมการวิสามัญ เห็นว่าไม่สามารถทำได้ โดยหากกำหนดทั้ง ๒ ประเภท คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ต้องตรวจสอบคุณสมบัติขององค์กรด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรับทราบคำชี้แจงคำแปรญัตติในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๕/๑ และมาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ โดยรอการพิจารณาและจะได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญแก่ผู้แปรญัตติต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

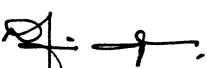
มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้นัดประชุมครั้งต่อไป ในวันศุกร์ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญได้กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

นางสาวธมนวรรณ จิตสงค์ นิติกรปฏิบัติการ ผู้จัดทำบันทึก
นางสาวสรญา โสภากาเจริญวงศ์ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตรวจ
นางสาวสุพร นิลทัพ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓ ทาน
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ ในการประชุม ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ